

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

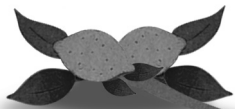
Jo Cotterill

Lămâi,
cărți și
prieteni

Traducere din engleză și note de
Andrei Covaciu

CORINT BOOKS

3

Domnișoara Spotlin ne-a pus, pe mine și pe Mae, să facem împreună o temă la limba engleză. Trebuia să împerechem cuvinte care înseamnă același lucru. Am știut că domnișoara Spotlin ne-a dat plicul cu elemente de vocabular pentru elevii avansați, pentru că toate cuvintele erau tipărite cu litere mov. Cei mai mulți colegi au primit cuvinte verzi sau albastre. Grupul copiilor dislexici a primit plicul care conținea cuvinte roșii.

Eu cunosc o mulțime de cuvinte, pentru că obișnuiesc să citesc mult. Faptul că am fost pusă în pereche cu Mae m-a făcut să mă întreb dacă și ea citește la fel de mult. Sau poate că domnișoarei Spotlin pur și simplu nu i-a venit altă idee.

— „Vorbăreț”, am spus eu, luând un cuvânt din grămadă. Cu „locvace”.

Mae a dat din cap.

— „Îngrijorat” — face pereche cu „impacientat”.

O pereche de cuvinte destul de ușoară.

— „Sofisticat” și „elegant”, am continuat eu.

Iar Mae a spus:

— „Verosimil” și „credibil”.

Am rămas impresionată: nu sunt mulți în clasa mea care știu ce înseamnă „verosimil”. Poate că Mae citește, într-adevăr, o mulțime de cărți. M-am concentrat apoi asupra cartonașelor, în căutarea altor perechi de cuvinte.

Mae m-a provocat mai departe:

— „Minuscul” și „miniatural”.

Am ridicat din sprâncene și am întins mâna după cuvintele „cerebral” și „intelectual”.

— Ești bună la asta, mi-a mărturisit Mae.

— Și tu ești, i-am răspuns eu.

Imediat, fața i s-a luminat:

— Îmi plac cuvintele.

— Și mie.

În clipa aceea, am simțit ceva asemănător unei surprize. Nu am mai întâlnit niciodată pe cineva de vârsta mea care să mărturisească faptul că „îi plac cuvintele”.

— Cuvintele sunt un fel de mâncare, nu crezi? m-a întrebat ea, nedezipindu-și privirea de cartonașele tipărite. Au felurite arome și se simt diferit în cerul gurii. Vreau să spun: cu toate că „cerebral”

și „intelectual” înseamnă același lucru, senzația pe care ți-o provoacă fiecare cuvânt este diferită. „Cerebral” este ceva aproape fad ori dulce — iar sfârșitul cuvântului parcă ți-ar ieși singur din gură. În vreme ce „intelectual” este asemenea unui ritm de marș. „In-te-lec-tu-al”. Parcă l-ai clănțâni.

Nu prea știam ce să-i spun, pentru că eu nu pri-visem niciodată cuvintele așa, iar în clipa aceea creierul meu se căznea să găsească un răspuns. Nu reușeam însă să scot nicio propoziție pe gură.

Am potrivit restul cuvintelor într-un timp record. Domnișoara Spotlin a râs în clipa în care am chemat-o:

— Nu am un set mai dificil decât acesta, ne-a mărturisit ea cu regret. Va trebui să citiți ceva până la pauză.

Mae a părut mulțumită de propunere. Amândouă am scotocit în pupitre și am scos de acolo câte o carte. Între timp, eu renunșasem la *Pollyanna*, pentru că avusesem un vis oribil în care se făcea că eram obligată să mănânc piftie din rasol de vițel, după care mi s-a făcut rău. Acum încerc să citesc *Aventurile lui Black Beauty*¹, în care este descrisă viața unui cal — dar nu în culori calde, siropoase. Acțiunea se petrece de mult, iar Black Beauty ajunge să fie maltratată de mai

1. *Black Beauty*, roman, apărut în 1877, al scriitoarei britanice Anna Sewell.

mulți oameni. Eu nu mă dau în vânt după cai, însă povestea aceasta este bine scrisă, cu toate că, uneori, propozițiile mi se par prea lungi. După ce am auzit-o pe Mae, am simțit o nevoie intensă să citesc cuvintele cu voce tare, ca să le simt „aromele”.

Dar, în loc de asta, am aruncat o privire către cartea lui Mae. Ea citea ceva intitulat *Jurnalul Annei Frank*¹.

— Un jurnal? am întrebat-o eu, dorind să nu par mirată, însă vocea cu siguranță mi-a trădat nedumerirea.

Singura carte-jurnal pe care am citit-o vreodată era despre o fată care descoperă că, în realitate, este o prințesă — ceea ce mi s-a părut puțin cam ridicol.

— Ce fel de jurnal?

— Un jurnal din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, mi-a răspuns Mae atunci. Eroina, pe care o cheamă Anne, a fost nevoită să se ascundă de frica naziștilor.

Știam cine fuseseră naziștii, pentru că citisem o carte despre un băiat german care s-a împrietenit cu un băiat evreu, într-un lagăr de concentrare nazist. Povestea lor m-a mișcat profund.

1. *Jurnalul Annei Frank* este o carte compusă din însemnările unei tinere care, în timpul ocupației germane din Olanda, a stat ascunsă doi ani, împreună cu familia ei. Prima ediție a apărut în 1947, în limba olandeză. Ediția în limba română a fost publicată în 2011 de Editura Humanitas.

Respect pentru — Cine a scris cartea? m-am interesat eu.

— Ea însăși. Fata — Anne. Nu este ceva inventat, este o poveste adevărată. Între timp, a devenit celebră.

— Și-a publicat propriul jurnal?

— Nu, mi-a răspuns Mae. Fata a murit.

Am rămas consternată.

— Și atunci cum de îi citești jurnalul?

— L-a recuperat tatăl ei, după război, a spus Mae, cât pe ce să izbucnească în lacrimi. Este ceva atât de trist, Calypso! A murit cu puțin timp înainte de sfârșitul războiului. Dacă ar fi rezistat puțin mai mult...

A suspinat și și-a șters ochii.

— Oricum, este o carte foarte bună. Ar trebui să o citești și tu.

— Poate că o voi citi, i-am spus eu, captivată de povestea aceluși jurnal.

Apoi, i-am arătat cartea mea:

— Eu citesc asta.

— Ah, ador *Aventurile lui Black Beauty!* a exclamat ea. Dar... săraca Ginger!

— Ce i se întâmplă lui Ginger?

Imediat, Mae și-a acoperit gura cu palma.

— Of, îmi pare atât de rău! Nu ar fi trebuit să spun asta! Nu ai ajuns până acolo, nu-i așa?

— Până unde?

— Nu-ți pot spune! Nu-ți pot spune! a repetat ea de parcă ar fi înnebunit. Ah, urâsc atunci când cineva îmi povestește ce se întâmplă mai departe într-o carte pe care tocmai o citesc! Îmi pare rău! Te rog, iartă-mă!

— Bineînțeles că te iert, i-am răspuns eu, nedumerită de înflăcărea ei, dar și întrebându-mă ce i se va întâmpla oare lui Ginger.

Sper ca această carte să nu-mi provoace coșmaruri, la fel ca precedenta.

Mae a oftat ușurată.

— Slavă cerului! Nu mai scot o vorbuliță, promit, a spus ea, închizând un fermoar imaginar peste propriile buze numai ca să-l deschidă la loc și să adauge: Știam eu că avem gusturi comune în privința cărților. Te-am văzut ieri citind *Pollyanna*. Nu-i așa că e un nume frumos? „Pollyanna”... ca un fel de „polen”. E o adevărată plăcere să-i rostești numele. Și mie mi-ar plăcea să am un nume mai drăgălaș, precum al tău. „Calypso”. Nu e uluitor să fii numită după un stil muzical¹?

— Oh! am făcut eu, neștiind ce să zic.

— Iată de ce ți-am scris numele cu vreascuri: pentru că mi-a plăcut atât de mult, încât am vrut să-l scriu pe pământ.

1. Calypso, stil de muzică afro-caraibean apărut inițial în Trinidad-Tobago la începutul secolului al XX-lea și răspândit ulterior în Antilele Mari și în Venezuela. (N. trad., apud Wikipedia.)

— Păi... mulțumesc. Și mie îmi place numele tău, i-am spus, gândindu-mă că așa era politicos. Are un aer... primăvărat. E plin de speranță. Știi tu. Mae ca în luna *mai*.

Auzind asta, Mae m-a privit cu ochi mari:

— Ah, o oftat ea. Ce drăguț! Nici nu știi cât mă bucură cuvintele tale. Îți mulțumesc!

Am lăsat privirea în pământ, ușor stânjenită.

— Mă tem că nu am terminat *Pollyanna*. Eu... ăăă... am avut un coșmar în care mâncam piftie din rasol de vițel.

Năsucul lui Mae s-a încrețit ușor:

— Îu, sună oribil, nu-i așa? Eu m-am interesat. De fapt, este un jeleu făcut din picioare de vițel. Dar tu știai că toate jeleurile din magazine sunt făcute din așa ceva, nu?

— Pe cuvânt? am rămas eu cu gura căscată. Cred că glumești.

— Nu. Se numește gelatină.

M-am cutremurat:

— Mai bine nu aș fi început niciodată să citesc cartea aceea.

— Ah, ce păcat că nu ai citit-o până la capăt, mi-a spus Mae. Sfârșitul m-a făcut să plâng! Dar, de fapt, a adăugat ea, eu plâng la finalul celor mai multe cărți. Tu nu?

— Nnn... nu prea.

— Ei, înseamnă că numai eu.

Mi-a aruncat un zâmbet incert, iar conversația s-a încheiat ca din senin.

După încă o pauză, ne-am întors amândouă la cărțile noastre.

M-am simțit ciudat și un pic întristată, de parcă aș fi făcut vreo gafă — însă habar n-aveam despre ce era vorba sau ce ar fi trebuit să fac să o îndrept.